



**EUROPEAN  
REFORMS  
BULLETIN  
2021 No 3**

The title is presented in a bold, sans-serif font, stacked in four lines. The text is white, set against a blue background that features a pattern of yellow stars, reminiscent of the European Union flag. The stars are of varying sizes and are scattered across the blue background, creating a textured effect behind the text.

# European Reforms Bulletin

2021

scientific peer-reviewed journal

No. 3

Founded and edited by Centre for European Reforms Studies, a.s.b.l. Grand Duchy of Luxembourg (Registre de commerce et des sociétés, Luxembourg, F 10.340, siège social: L-1541 Luxembourg, 36, boulevard de la Fraternité).

Tel.: +352661261668

email: bulletin@email.lu

http://cers.eu.pn/bulletin.html

**Editorial board:** Yeskov S. (D.Sc., Assoc. Prof., Luxembourg, editor-in-chief), Zaiets O. (PhD, Assoc. Prof., Luxembourg, deputy editor), Dymarskii Ia. (D.Sc., Prof., Russian Federation), Kaluzhnyi R. (D.Sc., Prof., Ukraine), Karchevskiy N. (D.Sc., Prof., Ukraine), Korystin O. (D.Sc., Prof., Ukraine), Kretova A. (PhD, Russian Federation), Nedodaeva N. (D.Sc., Prof., Israel), Rozovskiy B. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zablodska I. (D.Sc., Prof., Ukraine), Zaiets H. (PhD, Ukraine).

European Reforms Bulletin is an international, multilingual (English, Ukrainian, Russian), scholarly, peer-reviewed journal, which aims to publish the highest quality research material, both practical and theoretical, and appeal to a wide audience. It is an official bulletin of the Centre for European Reforms Studies and is published 4 times a year (quarterly). It includes articles related to legal and economic issues of reforms in European Union and Europe-oriented countries, including efficiency and experience of these reforms, comparative studies on all disciplines of law, cross-disciplinary legal and economic studies, and also educational issues. It welcomes manuscripts from all over the world, in particular from countries which made European choice recently. It accepts articles from professional academics, researchers, experts, practitioners and PhD students.

*Responsibility for the accuracy of bibliographic citations, quotations, data, facts, private names, enterprises, organizations, institutions and government bodies titles, geographical locations etc. lies entirely with authors. All the articles are published in author's edition. Authors must accept full responsibility for the factual accuracy of the data presented and should obtain any authorization necessary for publication. The editorial board and the Centre for European Reforms Studies do not always share the views and thoughts expressed in the articles.*

*The editorial board reserves the right to refuse any material for publication and advises that authors should retain copies of submitted manuscripts and correspondence as material cannot be returned. Final decision about acceptance or rejection rests with the editor-in-chief and editorial board. By submitting an article for publication author declares that the submitted work is original and not being considered elsewhere for publication and has not been published before.*

Recommended for publication by the Centre for European Reforms Studies (protocol of the general meeting No. 09 30.09.2021)

## Table of contents

|                                                                                                                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Bakhchevan E.F.</b> Ontology of the Category "Means of Self-Defence" in the Environment of Comprehensive Law Enforcement Forces                                                             | 2   |
| <b>Balaiaants B.A.</b> System of Corruption Relations as a Component of the Infrastructure of Organized Crime                                                                                  | 7   |
| <b>Belenok V.P.</b> Promising ways of prevent threats or violence against law enforcement officers                                                                                             | 11  |
| <b>Bondar V.V.</b> Legislative News in the Protection of Human Rights by Law Enforcement Bodies of Ukraine                                                                                     | 17  |
| <b>Dmytrenko N.</b> Characteristics of Criminal Offenses Committed by Servicemen                                                                                                               | 21  |
| <b>Dumansky R.V.</b> Current Problems During the Performance of Official Policies of Ukraine                                                                                                   | 24  |
| <b>Harat M.</b> Guilt of Legal Entities in Administrative Law: Theoretical Problems of Conceptualization                                                                                       | 28  |
| <b>Ivanova M.M.</b> Legal Regulation of the Institution of Adoption in Ukraine                                                                                                                 | 34  |
| <b>Izbash K.S.</b> National Police of Ukraine as a Subject of Ensuring Public Security and Public Order                                                                                        | 42  |
| <b>Krasilovska O.Yu.</b> Current Issues Regarding the Recognition, Loss and Deprivation of Refugee Status or Person in Need of Additional Protection                                           | 47  |
| <b>Lysenko A., Lysenko I.</b> Information Support of Operative-Search Activity on Struggle Against Criminal Offenses in the Field of Production and Sale of Alcoholic Beverages                | 50  |
| <b>Lysenko A., Vintsuk V., Tkachov M.</b> Determinants of Criminal Offenses, Provided for by art. 213 of the Criminal Code of Ukraine                                                          | 56  |
| <b>Merkulova V.O., Gritenko O.A.</b> Life imprisonment: problems of criminal legislation of Ukraine                                                                                            | 63  |
| <b>Nedilko Ya.</b> Tactical Features of Conducting a Search in the Investigation of Cybercrimes                                                                                                | 73  |
| <b>Novikov M.M.</b> Theoretical, Applied and International Principles Regarding the Content of the Labor Agreement in the Mechanism of the Legal Regulation of Labor Relations in Ukraine      | 78  |
| <b>Novikova M.N.</b> Impact of Transhumanism on the Content of Personal Non-Property Rights                                                                                                    | 82  |
| <b>Savelieva I.</b> Some Aspects of the Criminalization and Investigation of Rape                                                                                                              | 88  |
| <b>Sirko V.S.</b> Administrative and Legal Status of a Volunteer Organization                                                                                                                  | 94  |
| <b>Smirnova V.</b> Certain Issues of Participation of a Witness in Criminal Proceedings                                                                                                        | 98  |
| <b>Tarasenko V.E., Kisenko V.P.</b> Powers of the subjects of criminal proceedings in matters of preparation and conduct of investigative (search) actions                                     | 102 |
| <b>Vatashchuk Yu.V.</b> Object of Criminal Offense Provided by art. 368-4 of the Criminal Code of Ukraine                                                                                      | 106 |
| <b>Vdovichenko O.M.</b> Protection of Public Order Local Government Bodies: on the Formation of Local Police                                                                                   | 111 |
| <b>Veselova L.Yu., Zaporozhets A.M.</b> Principles of Activity of Authorized Subdivisions (authorized persons) in the Field of Prevention of Corruption During Interaction with Whistleblowers | 116 |
| <b>Zaiets O.M., Kononenko Yu. S.</b> The use of video analytics systems by law enforcement agencies of Ukraine in ensuring public safety and order                                             | 120 |

## NATIONAL POLICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF ENSURING PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER

K.S. Izbash,

Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine,  
e-mail: ekaterinaizbash83@gmail.com

**Abstract.** The article is devoted to the study of the provision of public security and public order by the National Police of Ukraine. It is argued that the National Police implements a set of measures aimed at ensuring and complying with rules in the field of public safety and order, prevention and cessation of offenses, providing quality police services in the field of human rights and freedoms, protection of society and the state from unlawful encroachments, which will influence on development of our state, the formation of civil society and ensuring the safety of human health and life. The etymology of the words «public», «public», «public safety», «public safety», «public order» has been studied. The normative-legal regulation of the activity of the National Police in the sphere of ensuring and maintaining public safety and order is analyzed. The classification of the system of subjects of public safety and public order has been carried out and it has been established that a significant role in the field of public security and maintenance of public order is assigned to the bodies of the National Police of Ukraine. It is concluded that a significant number of regulations in the field of public safety and public order need to be updated and brought into line with the categories of «public safety» and «public order», which are defined by the Law of Ukraine «On National Police».

**Keywords:** public order, public safety, public, legal support, regulations, National Police.

**Постановка проблеми.** У Конституції України проголошено, що людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. Органи Національної поліції України посідають одне із головних місць у практичній реалізації конституційних приписів щодо забезпечення публічної безпеки та порядку в Україні. Правоохоронні органи, в тому числі органи Національної поліції, здійснюють комплекс заходів, який спрямований на забезпечення та дотримання правил у сфері публічної безпеки та порядку, профілактики та припинення правопорушень, надання якісних поліцейських послуг у сфері охорони прав і свобод людини, а також захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, що сприяє повноцінному розвитку нашої держави, становленню громадянського суспільства та забезпеченню безпеки здоров'я та життя людини. При цьому довіра населення до поліції є критерієм оцінки роботи органів поліції, як це передбачено Законом України «Про Національну поліцію» [2].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання забезпечення публічної (громадської) безпеки та публічного (громадського) порядку, в тому числі і підрозділами органів Національної поліції були предметом досліджень таких учених як В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, О.І. Безпалова, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, В.В. Галуцько, С.А. Комісаров, А.Т. Козюк, Т.О. Коломєць, В.К. Колпаков, А.М. Куліш, О.М. Музичук, В.Я. Настюк, С.Г. Стеценко, В.Г. Фатхутдінов, В.В. Сокурєнко, О.Н. Ярмиш та ін.

Серед останніх наукових праць, у яких розглядалися питання забезпечення публічної безпеки та порядку підрозділами органів Національної поліції, слід зазначити такі: «Правові та організаційні засади забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної поліції» (Жила С.Ю., 2016 р.) [12], «Адміністративно-правове забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку під час проведення масових заходів» (Долинний А.В., 2017 р.) [11], «Адміністративно-правові засади забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки в умовах антитерористичної операції» (Аброськін В.В., 2018 р.) [10], «Адміністративно-правове регулювання поліцейської діяльності щодо забезпечення публічного порядку» (Шевченко С.І., 2018 р.) [16], «Забезпечення публічної безпеки в Україні: адміністративно-правовий аспект» (Панова О.В., 2019 р.) [13]. З огляду на динаміку та характер проблемних питань у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки органами Національної поліції, теоретичний та практичний інтерес вимагає нових підходів до її вирішення.

**Метою статті** є дослідження сучасного стану та теоретичних засад забезпечення публічної безпеки та порядку підрозділами органів Національної поліції України. Однак, беручи до уваги складність досліджуваної проблеми, вона ще залишається особливо актуальною.

**Виклад основного матеріалу.** Зміни зовнішнього й внутрішнього соціально-правового середовища в країні і розвиток демократичної держави в цілому висувають підвищені вимоги щодо якості та дієвості

функціонування органів Національної поліції. Причому натеper саме за здатністю Національної поліції забезпечувати належний рівень публічної безпеки і порядку оцінюється ефективність її діяльності.

Звернемося до етимології слова «публічний». Термін «публічний» вживається у таких значеннях: який відбувається в присутності публіки, людей; прилюдний; призначений для широкого відвідування, користування; громадський [17, с. 547]. В сучасній українській мові слово «громадський» тлумачиться у наступних значеннях: який виникає, відбувається в суспільстві або стосується суспільства, пов'язаний з ним; суспільний; належний усій громаді, усьому суспільству; колективний; призначений для загального користування; в якому бере участь увесь колектив [15, с. 184]. Термін «публічний» характерний для права Європейського Союзу, що обумовлено особливостями мови деяких європейських держав, де терміни «публічний» та «громадський» позначаються єдиним словом «public» [15, с. 289; 17, с. 69].

Поняття «публічна безпека» є найближчим до поняття «громадська безпека» та найбільш вживаним в нормативно-правових актах [15, с. 193]. Сьогодні категорія «громадська безпека» частіше вживається в положеннях нормативно-правових актів, аніж «публічна безпека». При цьому можна зробити висновок, що як у самому Законі України «Про Національну поліцію», так і в ряді інших нормативно-правових актів наведені категорії вживаються як синонімічні. Яскравим прикладом цього є навіть назва наказу МВС України «Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку» [8]. Проте вважаємо, що наведені поняття не можна вживати як рівнозначні, про що свідчить як їх семантичний аналіз, так і позиції, які сформувалися в науці [13, с.53].

Погоджуємося з думкою авторського колективу підручника «Управління органами Національної поліції України», який стверджує, що термін «публічна безпека» наразі поглинув застарілий термін «громадська безпека» [18, с. 74]. На наш погляд, слушною є думка А.В. Долинного, який наголошує на тому, що в загальному розумінні «публічний» і є «громадський». Тобто, поняття «публічний» є дещо ширшим за «громадський» і включає його до свого змісту [11, с. 24].

На законодавчому рівні термін «публічна безпека» був вперше зазначений у Законі України «Про Національну поліцію». Сьогодні у нормативно-правових актах, положення, які визначають особливості забезпечення законності та правопорядку в державі, одночасно використовуються дві категорії - «публічна безпека» та «громадська безпека», що створює певну термінологічну плутанину та ускладнює отримання комплексного уявлення про зміст системи забезпечення публічного порядку в державі. У зв'язку з цим, важливого значення набуває розмежування вказаних категорій та упорядкування національного адміністративного законодавства.

Оскільки поняття «публічна безпека і порядок» тісно переплітається за змістом та сферою впливу з такими термінами як «громадська безпека» та «громадський порядок», є нагальна необхідність конкретизувати ці поняття. Під термінами «громадська безпека» і «громадський порядок» взагалі розуміється певний позитивний стан, що існує в суспільстві, забезпечення якого гарантує уникнення певних небезпек як перед суспільством так і перед окремими громадянами. Цінності, яким загрожує небезпека, є досить різноманітними.

Л.А. Сидорчук розмежує поняття громадського порядку та його забезпечення, зазначаючи, що забезпечення громадського порядку є провідною функцією держави, виконання якої здійснюється шляхом нормативно-правової регламентації охоронної діяльності державних органів і громадських організацій у цій сфері суспільних відносин [14, с.52].

Існуючі погляди на поняття громадської безпеки і громадського порядку мають певну схожість. До схожості цих понять віднесемо наступні ознаки: а) ці категорії мають складну соціальну природу, маючи в своїй основі певну сукупність суспільних відносин, які охороняються державою; б) це найбільш суттєві і багаточисельні зв'язки у сфері суспільного життя, які мають загальні ознаки, що дозволяють співвідносити їх один з одним, наприклад такі, як захист прав, свобод і законних інтересів об'єкта зазіхання; в) однорідність суспільних відносин, які утворюють кожне з понять, що розглядається, і регулювання їх визначеними сукупностями норм, дозволяють розглядати ці відносини як схожі явища. Отже, визначаючи співвідношення понять «громадський порядок» і «громадська безпека», їх можна співвіднести як динамічне і статичне поняття. Громадський порядок - це динамічне явище, а громадська безпека - це статичне явище, які взаємодоповнюють одне одного.

В основі правових засад щодо забезпечення публічної безпеки та публічного порядку органами Національної поліції України полягає адміністративно-правове регулювання, яке здійснюється за допомогою адміністративно-правових норм різної юридичної сили. До основних нормативно-правових актів відносяться: Конституція України, Закони України «Про Національну поліцію», «Про громадські об'єднання», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»; Кодекс України про адміністративні правопорушення, постанови КМУ «Про затвердження Положення про Національну поліцію», «Про затвердження Типового статуту громадського формування з охорони

громадського порядку і державного кордону, описів зразків бланка посвідчення і нарукавної пов'язки члена такого формування», «Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та громадської безпеки під час проведення футбольних матчів», «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», наказ Міністерства внутрішніх справ «Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку» [1-9] тощо.

Зазначимо, що значна роль у сфері забезпечення публічної безпеки та підтримання публічного порядку надається органам Національної поліції України. Відповідно до положень ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію», Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України згідно із законом [4].

Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах: 1) забезпечення публічної безпеки і порядку; 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; 3) протидії злочинності; 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги (ст. 2 Закону) [4].

У даному контексті доцільно зауважити, що систему поліції складають центральний орган управління поліцією та територіальні органи поліції. При цьому, до складу апарату центрального органу управління поліції входять організаційно поєднані структурні підрозділи, що забезпечують діяльність керівника поліції, а також виконання покладених на поліцію завдань. Зокрема, у складі поліції функціонують: 1) кримінальна поліція; 2) патрульна поліція; 3) органи досудового розслідування; 4) поліція охорони; 5) спеціальна поліція; 6) поліція особливого призначення [4].

Згідно з положеннями п. 3 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національну поліцію», основними завданнями Національної поліції є: 1) реалізація державної політики у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; 2) внесення на розгляд Міністра внутрішніх справ пропозицій щодо забезпечення формування державної політики в зазначених сферах; 3) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [7].

Серед суб'єктів, які беруть участь у формуванні, забезпеченні та реалізації державної політики у сфері публічної безпеки і публічного порядку, необхідно виокремити наступних: по-перше, *Президент України* - здійснює загальне керівництво у сфері публічної безпеки і порядку як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина; по-друге, *Верховна Рада України* - у межах наданих їй повноважень, передбачених Конституцією України, визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики, основи публічної безпеки, формуючи законодавчу базу в цій сфері; по-третє, *Кабінет Міністрів України*, який є вищим органом у системі органів виконавчої влади, вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, публічної безпеки і порядку, боротьби із злочинністю; по-четверте, *Міністр внутрішніх справ України* - забезпечує формування державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони та захисту прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, а також надання поліцейських послуг та контролює її реалізацію поліцією; по-п'яте, *Національна поліція України* - центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; по-шосте, *Національна гвардія України*, яка виконує завдання із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки тощо; по-сьоме, *судові органи* - здійснюють судочинство у справах про злочини, що завдають шкоди публічній безпеці і порядку під час масових заходів; по-восьме, *місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування* - забезпечують вирішення питань у сфері публічної безпеки на місцях у межах наданої компетенції; по-дев'яте, *громадські формування з охорони громадського порядку*, що беруть участь в охороні громадського порядку, сприяючи органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам та органам виконавчої влади у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства від протиправних посягань тощо; по-десяте, *громадські об'єднання та громадяни*, які привертають увагу суспільних і державних інститутів до небезпечних явищ і процесів у сфері публічної безпеки і порядку, у законний спосіб і законними засобами захищають власні та суспільні інтереси.

Таким чином, можна зробити висновок, що саме органи та підрозділи Національної поліції позиціонуються як безпосередні виконавці поставлених завдань із забезпечення та підтримання публічної

безпеки і публічного порядку. Тому поліція є провідним суб'єктом забезпечення публічної безпеки і порядку, яка безпосередньо планує, організовує та забезпечує публічну безпеку і порядок.

Проаналізувавши положення нормативно-правових актів у сфері забезпечення публічної безпеки та публічного порядку, можемо стверджувати, що значна їх кількість потребує оновлення та приведення у відповідність до категорій «публічна безпека» і «публічний порядок», які визначені Законом України «Про Національну поліцію». Основними серед таких є КУпАП, Закони України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і шкідливого впливу на здоров'я населення» та інші.

### References:

1. Konstytutsiia Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 28 cherv. 1996 r. № 254k/96-VR. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-VR>.
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia : Zakon Ukrainy vid 07 hrud. 1984 r. № 8073-Kh. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Pro hromadski obiednannia : Zakon Ukrainy vid 22 ber. 2012 r. № 4572-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
4. Pro Natsionalnu politsiiu : Zakon Ukrainy vid 02 lypn. 2015 r. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
5. Pro uchast hromadian v okhroni hromadskoho poriadku i derzhavnoho kordonu : Zakon Ukrainy vid 22 chervn. 2000 r. № 1835 –III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1835-14>.
6. Pro zabezpechennia uchasti hromadskosti u formuvanni ta realizatsii derzhavnoi polityky : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03 lyst. 2010 r. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-VR>.
7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Natsionalnu politsiiu : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 28 zhovtn. 2015 r. № 877. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-VR>.
8. Pro zatverdzhennia Poriadku orhanizatsii robit iz zabezpechennia hromadskoho poriadku ta hromadskoi bezpeky pid chas provedennia futbolnykh matchiv : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 kvit. 2012 r. № 341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-2012-VR>.
9. Pro zatverdzhennia Poriadku orhanizatsii vzaiemodii Natsionalnoi hvardii Ukrainy ta Natsionalnoi politsii Ukrainy pid chas zabezpechennia (okhorony) publichnoi (hromadskoi) bezpeky i poriadku : Nakaz MVS Ukrainy vid 10 serp. 2016 r. № 773. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16>.
10. Abroskin V.V. Administratyvno-pravovi zasady zabezpechennia Natsionalnoiu politsiieiu Ukrainy publichnoi bezpeky v umovakh antyterorystychnoi operatsii : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Khark. nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv, 2018. 238 p.
11. Dolynnyi A.V. Administratyvno-pravove zabezpechennia Natsionalnoiu politsiieiu Ukrainy publichnoi bezpeky i poriadku pid chas provedennia masovykh zakhodiv : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Vidkr. Mizhn. un-t rozvytku liudyny «Ukraina». Kyiv, 2017. 198 p.
12. Zhyla S.Iu. Pravovi ta orhanizatsiini zasady zabezpechennia hromadskoi bezpeky pidrozdilamy Natsionalnoi politsii : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia k-ta yuryd. nauk : 12.00.07. Odesa, 2016. 22 p.
13. Panova O.V. Zabezpechennia publichnoi bezpeky v Ukrainy: administratyvno-pravovyi aspekt : dys. d-ra yuryd. nauk : 12.00.07. / Khark. nats. un-t vnutr. sprav; Sumskyi derzhavnyi un-t. Kharkiv, 2019. 517 s.
14. Sydorchuk L.A. Rozuminnia sutnosti okhorony hromadskoho poriadku orhanamy mistsevoho samovriaduvannia. Yevropeiskii perspektyvy. 2012. № 2. P. 51-56.
15. Suchasna pravova entsyklopediia / za zah. red. O.V. Zaichuka. Vyd. 3-tie, pererobl. i dopov. Kyiv : Yurinkom Inter, 2015. 408 p.
16. Shevchenko S.I. Administratyvno-pravove rehuliuвання politseiskoi diialnosti shchodo zabezpechennia publichnoho poriadku : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia k-ta yuryd. nauk : 12.00.07. Dnipro, 2018, 22 p.
17. Iurydychna entsyklopediia : u 6 t. / hol. red. Yu.S. Shemchushenko. Kyiv : Ukrainska entsyklopediia, 1998. T. 2. 744 p.
18. Upravlinnia orhanamy Natsionalnoi politsii Ukrainy : pidruchnyk / za zah. red. V. V. Sokurenka. Kharkiv : Styl'na typohrafiia, 2017. 580 p.